

Hørbarhet for alle!

Standard Morgen,
15. februar 2024

Fagsjef hørsel
Steinar Birkeland

Hørselshemmedes Landsforbund

- 65200 medlemmer
- 1600 tillitsvalgte og frivillige
- 190 lokallag, 15 fylkeslag og 7 faste utvalg
- Eier Briskeby vgs as, HLF Rehabilitering as og HLF Utvikling as
- Mål: Likestilt deltakelse for personer med hørselsutfordringer
- Forekomst, voksne: Hørselstap 18,2 %, tinnitus 20 % (FHI)
- hlf.no

Konsekvenser av dårlig hørbarhet

Personer med hørselsutfordringer betaler en høy lyttepris, typisk:

- Vansker med å oppfatte hva som sies
- Vansker med å huske hva som ble sagt
- Kommer bakpå i samtaler i grupper/forsamlinger
- Blir sliten i sosiale sammenhenger og går tidlig hjem
- Velger bort eller nedprioriterer sosial aktivitet
- Muskel- og skjelettplager akutt og progredierende
- Økt risiko for sykemeldinger og uførhet/førtidspensjonering

Hørbarhetsbarrierer NS 8179:2023 tar tak i

- Romakustikk:
 - Bakgrunnsstøy
 - Etterklang
- Lydtekniske løsninger:
 - Ikke installert
 - Ikke påslått
 - Ute av drift
 - Brukes feil
 - Feil utstyr

«Oppfattelsen av tale påvirkes av romakustiske forhold, signal/støy-forhold, lydstyrken i talen, taletydighet, avstand mellom taler og lytter, lydutstyrets kvalitet og andre lignende forhold.» (s. 7)

«Dokumentet beskriver løsninger for å oppnå likestilt tilgang til lyd for alle som som kan nyttiggjøre seg lyd.» (s. 1)

Andre hørbarhetsbarrierer

- Lavt kunnskapsnivå om hørsel (sansetap)
- Ikke kultur for inkluderende praksis
- Lovverket for likestilt deltakelse er på plass (CRPD, LDL m.fl.), men det synes i stor stil
- Relevante forskrifter og standarder støtter opp om loverket, men praktisk etterlevelse er mangelvare på hørbarhetsområdet
- Standarder befinner seg bak en betalingsmur, er ofte frivillige å følge og uten kontrollinstans

Dette gjør NS 8179:2023 relevant

- Viser vei til hvordan lydtekniske løsninger gir hørbarhet for alle
- Lydutjevning (fordelte høyttalere) har lenge vært under utrulling
- Blåtann LE er allerede under utrulling – produktutvalget vil akselerere
- Høreapparatprodusentene har startet utrulling av Auracast; vil øke raskt
- Barn og unge: De fleste går integrert i barnehage og skole
- Voksne: Inkluderende arbeidsliv med behov for flere hender
- Eldre: Økende antall og forventninger om likestilt deltakelse
- Økende krav i lov- og regelverk om universell utforming
- Digitalisering av informasjon, kommunikasjon samt varer og tjenester
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Hvordan sikre utrulling av NS 8179:2023

- Informasjon
- Veiledning
- Kompetanseheving
- Bransjefokus på lydmiljø
- Påvirkning ifm. lovarbeid o.l.